

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Londyn, dnia 4 listopada 1943 r. Nr. 11

Część I

DEKRETY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

<i>Poz. : 30</i> — z dnia 27 października 1943 r. o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 kwietnia 1943 r. o wydatkach i dochodach państwowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1943 r.	str. 99
<i>Poz. : 31</i> — z dnia 27 października 1943 r. o postępowaniu doraźnym	str. 108
<i>Poz. : 32</i> — z dnia 27 października 1943 r. o zmianie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym	str. 109
<i>Poz. : 33</i> — z dnia 27 października 1943 r. o przepisach dyscyplinarnych dla kobiet pełniących Pomocniczą Służbę Wojskową	str. 109
<i>Poz. : 34</i> — z dnia 27 października 1943 r. o ochotniczej służbie kobiet	str. 110
<i>Poz. : 35</i> — z dnia 31 października 1943 r. o obowiązku składania broni i materiałów wybuchowych	str. 111

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA

<i>Poz. : 36</i> — Przemysłu, Handlu i Żeglugi z dnia 2 listopada 1943 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej o zmianie rozporządzenia z dnia 30 listopada 1931 r. o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej	str. 112
---	----------

30

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 kwietnia 1943 r. o wydatkach i dochodach państwowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1943 r.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje:

Art. 1.

W dekrete Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 kwietnia 1943 r. o wydatkach i dochodach państwowych na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1943 r. (Dz.U.R.P. Nr. 4 poz. 10) wprowadza się zmiany następujące :

- 1) W art. 5 ust. 1 dekretu dodaje się pkt. 4 w brzmieniu : “przenosić kredyty z części 9 na część 14 wzgl. z części 14 na część 9 załączonego budżetu między paragrafami 1 do 4 działu 3 części 9 a paragrafami 1 do 4 działu 6 części 14, paragrafami 1 do 5 działu 4 części 9 a paragrafami 1 do 5 działu 7 części 14 oraz między działem 5 części 9 a działem 4 części 14.”

2) Art. 6 ust. 3 dekretu uzupełnia się zdaniem " oraz dla Urzędu Ministra-Delegata Rządu do Spraw Polskich na Wschodzie."

3) W załączniku Nr. 1 (wykaz etatów centralnych władz państwowych) do art. 6 dekretu, podwyższa się ilość etatów :

pracowników	I kat.	ref.	o	2 tj. do	36 etatów
"	II	"	"	14	" " 85 "
"	III	"	"	40	" " 171 "
"	IV	"	"	30	" " 148 "
"	I	"	pom.	29	" " 119 "
"	II	"	"	4	" " 58 "
"	niższych		"	4	" " 64 "

4) W załączniku Nr. 2 (Tabela uposażeń) do art. 6 dekretu w pkt. 5 przepisów o dodatkach rodzinnych po słowach " w państwach nieprzyjacielskich " dodaje się słowa " jak również na pomoc dla dzieci znajdujących się w niewoli (obozy jeńców) ".

5) W budżecie na rok 1943, załączonym do dekretu, zmienia się nazwę części 14 " Urząd Oświaty i Spraw Szkolnych " na " Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego " i części 15 " Biuro Prac Admini-

stracyjnych " na " Ministerstwo Odbudowy Administracji Publicznej " oraz dodaje się część nową " 16. Urząd Ministra-Delegata Rządu do Spraw Polskich na Wschodzie ".

6) W budżecie na rok 1943, załączonym do dekretu wprowadza się zmiany zgodnie z zestawieniem kredytów dodatkowych oraz z zestawieniem zmniejszenia kredytów załączonymi do niniejszego dekretu.

Art. 2.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1943 r., a gdy chodzi o postanowienia art. 1 pkt. 4, z mocą obowiązującą od dnia 1 maja 1943 r.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Skarbu : *Ludwik Grosfeld*

Załącznik do
art. 1 pkt. 6 dekretu

ZESTAWIENIE KREDYTÓW DODATKOWYCH—

£294.210.—.—.

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
4			PREZYDIUM RADY MINISTRÓW	2.400
		1	Zarząd Centralny	200
		7	Zakup inwentarza	200
		1a	Fundusze Prezesa Rady Ministrów	2.200
		2	Fundusz do rozporządzenia osobistego	2.200
5			MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH ...	37.080
		1	Zarząd Centralny	5.030
		1	Uposażenie	4.180
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	210
		8	Wydatki reprezentacyjne	640

CZEŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
5	1a		Fundusze Ministra	4.510
		2	Fundusz do rozporządzenia osobistego	4.510
	2		Wydatki z zakresu służby zagranicznej	4.300
		2	Konserwacja i rozszerzenie sieci łączności	4.300
	3		Urzędy Zagraniczne R.P.	23.240
		1	Wydatki osobowe	7.930
		2	Wydatki rzeczowe	14.580
		3	Fundusze do rozporządzenia	730
7			MINISTERSTWO SKARBU	11.440
	1		Zarząd Centralny	5.240
		1	Uposażenie	2.870
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	400
		3	Podróże, przejazdy i przewozy	500
		4	Pomieszczenie	670
		7	Zakup inwentarza	800
	3		Komisje i Delegatury...	250
		3	Delegatury na Bliskim Wschodzie	250
	4		Pożyczki i Subwencje	1.600
		3	Subwencje	1.100
		6	Kształcenie fachowców pocztowych	500
	8		Różne	4.350
		2	Różne	2.000
		3	Likwidacja czynszu i urządzenia lokali przy Portland Place ...	2.350
8			MINISTERSTWO PRZEMYSŁU, HANDLU I ŻEGLUGI	25.750
	1		Zarząd Centralny	8.660
		1	Uposażenie	5.050
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	930
		3	Podróże, przejazdy i przewozy	1.600
		4	Pomieszczenie	400
		6	Wydatki biurowe	280
		7	Zakup inwentarza	400

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
	4		Dział Rolnictwa i Apropowizacji	5.490
		1	Honorarja autorskie i tłumaczenia	2.840
		2	Komisje rolne	1.500
		3	Szkolenie sił fachowych	850
		4	Subwencje	300
	5		Dział Ekonomiczny	230
		1	Honorarja autorskie i tłumaczenia	180
		2	Subwencje	50
	6		Komisja Planu i Programu Gospodarczego	1.640
	7		Referat Agrarny	180
	8		Lotnictwo cywilne	9.550
9			MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH	2.230
	1		Zarząd Centralny	1.460
		1	Uposażenie	700
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	60
		3	Podróże, przejazdy i przewozy	100
		4	Pomieszczenie	320
		5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne	80
		6	Wydatki biurowe	80
		8	Wydatki reprezentacyjne	120
	2		Prace specjalne	510
	6		Sprawy narodowościowe i wyznaniowe	260
10			MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI	6.560
	1		Zarząd Centralny	1.140
		1	Uposażenie	470
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	200
		4	Pomieszczenie	70
		6	Wydatki biurowe	200
		7	Zakup inwentarza	200
	2		Komisje	1.370
		1	Komisja Badawcza	870
		2	Komisja Prac Ustawodawczych	500

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
10	4		Dziennik Ustaw R.P.	200
	5		Subwencje dla zrzeszeń prawniczych	350
	6		Prace zlecone	1.500
	7		Szkolenie kadr sędziowskich i prokuratorskich ...	2.000
11			MINISTERSTWO INFORMACJI I DOKUMENTACJI	56.950
	1		Zarząd Centralny	790
		1	Uposażenie	780
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	10
	2		Prace specjalne	3.240
		1	Uposażenie	3.210
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	30
	3		Działalność informacyjna	3.640
		5	Odczyty, wystawy i działalność artystyczna	1.000
		7	Działalność społeczna, wyznaniowa i zawodowa	2.640
	4		Działalność dokumentacyjna	12.680
		2	Wydawnictwa	2.680
		3	Składnica i archiwum	10.000
	5		Placówki Ministerstwa Informacji i Dokumentacji i P.A.T.	21.600
		3	Inne placówki zagraniczne	21.600
	7		Zakup sprzętu specjalnego	15.000
		1	Zakup sprzętu dla P.A.T.'a	15.000
12			MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ	35.240
	1		Zarząd Centralny	2.650
		1	Uposażenie	1.480
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	70
		3	Podróże, przejazdy i przewozy	600
		5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne	500
	2a		Zaopatrzenie inwalidów i rodzin żołnierzy poległych lub zmarłych	20.000
	4		Kursy i staże	9.590
		1	Dział rekonstrukcji socjalnej	3.000

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
12		2	Dział zdrowia	6.090
		3	Dział pracy	500
		5	Prace specjalne	250
		6	Różne	2.750
		3	Biuro Czterech Państw	250
		4	Różne	2.500
13			MINISTERSTWO PRAC KONGRESOWYCH ...	7.870
		1	Zarząd Centralny	2.140
		1	Uposażenie	1.000
		2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe	50
		4	Pomieszczenie	90
		5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne	200
		6	Wydatki biurowe	500
		7	Zakup inwentarza	300
		2	Prace zleczone	3.200
		1	Honorarja autorskie i tłumaczenia	2.200
		2	Druk i mapy	1.000
		3	Ekspozytura Ministerstwa Prac Kongresowych w Stanach Zjednoczonych	2.530
		1	Uposażenie	1.330
		2	Wydatki rzeczowe	1.200
		14		
1	Zarząd Centralny			5.300
1	Uposażenie			3.630
2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe			200
3	Podróże, przejazdy i przewozy			160
4	Pomieszczenie			240
5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne			320
6	Wydatki biurowe			100
7	Zakup inwentarza			650
2	Szkolnictwo w W. Brytanji			8.000

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.		
14	4	7	Opieka nad nauczycielstwem	5.500		
		8	Opieka nad młodzieżą	2.500		
			Wydawnictwa	2.000		
		5	Komisja Odbudowy Szkolnictwa Średniego i Powszechnego po wojnie w Polsce	3.000		
		6	Fundusz Kultury Narodowej	27.700		
		1	Pomoc dla artystów,uczonych i ich rodzin	17.900		
		2	Pomoc dla studentów w Anglii	4.390		
		3	Lektoraty języka polskiego na uniwersytetach obcych	1.000		
		4	Prace z dziedziny organizacji szkół wyższych i życia naukowego w Polsce	4.410		
		7	Wydatki na instytucje naukowe, konserwację zabytków i biblioteki	29.390		
		1	Polski Wydział Lekarski w Edynburgu	13.260		
		2	Polska Szkoła Architektury w Liverpoolu	5.010		
		3	Studja techniczne	3.990		
		4	Instytut Naukowy w Stanach Zjednoczonych	2.920		
		5	Konserwacja zabytków i biblioteki	1.760		
		6	Studja weterynaryjne	2.450		
		8	Sprawy wyznaniowe	2.000		
		15	1	MINISTERSTWO ODBUDOWY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ		14.460
				Zarząd Centralny		3.320
				1	Uposażenie	1,970
2	Prace czasowe i różne wydatki osobowe			110		
4	Pomieszczenie			500		
5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne			70		
6	Wydatki biurowe			270		
7	Zakup inwentarza			400		
2	Prace z dziedziny administracji			500		
4	Organizacja kursów i praktyk administracyjnych			10.640		
16	1	URZĄD MINISTRA - DELEGATA RZĄDU DO SPRAW POLSKICH NA WSCHODZIE		16.840		
		Uposażenie Ministra		800		

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
16	1a	...	Fundusze Ministra	1.180
		1	Fundusz reprezentacyjny	280
		2	Fundusz do rozporządzenia osobistego	900
	2		Urząd Ministra-Delegata Rządu	14.860
		1	Wydatki osobowe	5.990
		2	Wydatki rzeczowe	8.870

Załącznik do
art. 1 pkt. 6 dekretu

ZESTAWIENIE ZMNIEJSZENIA KREDYTÓW—

£294.210.—.—.

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
4	2		PREZYDIUM RADY MINISTRÓW	5.000
			Prace specjalne	1.800
		1	Komisja powołana w związku z wynikiem kampanji wojennej 1939 r.	1.800
		3	Samochody	200
		3	Utrzymanie i eksploatacja samochodów	200
		4	Pomoc lekarska dla pracowników państwowych i ich rodzin	3.000
5	2		MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH	3.000
			Wydatki z zakresu służby zagranicznej	3.000
		1	Szkolenie kadr służby zagranicznej	3.000
7	2		MINISTERSTWO SKARBU	7.900
			Prace w zakresie ekonomicznym	2.000
		4	Pożyczki i subwencje	5.900
		1	Pomoc dla inicjatyw produkcyjnych	3.500
		3	Subwencje	2.400
8			MINISTERSTWO PRZEMYSŁU, HANDLU I ŻEGLUGI	5.340

CZEŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
8	3		Dział Przemysłowy	5.340
		2	Szkolenie sił fachowych	5.340
9			MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH ...	53.920
	1		Zarząd Centralny	620
		7	Zakup inwentarza	620
	3		Fundusz Kultury Narodowej	23.620
		1	Pomoc dla artystów, uczonych, literatów i ich rodzin ...	17.900
		2	Pomoc dla studentów w Anglii	4.390
		3	Lektoraty języka polskiego na uniwersytetach obcych ...	1.000
		4	Prace z dziedziny organizacji szkół wyższych i życia naukowego w Polsce	330
	4		Wydatki na instytucje naukowe, konserwację zabytków i biblioteki	27.680
		1	Polski Wydział Lekarski w Edynburgu	13.260
		2	Polska Szkoła Architektury w Liverpoolu	7.010
		3	Studja techniczne	3.990
		4	Instytut Naukowy w Stanach Zjednoczonych	1.660
		5	Konserwacja zabytków i biblioteki	1.760
	5		Wydawnictwa	2.000
11			MINISTERSTWO INFORMACJI I DOKUMENTACJI	23.510
	1		Zarząd Centralny	970
		3	Podróże, przejazdy i przewozy	100
		4	Pomieszczenie	410
		5	Oplaty pocztowe, telefoniczne i telegraficzne	80
		6	Wydatki biurowe	80
		7	Zakup inwentarza	180
		8	Wydatki reprezentacyjne	120
	4		Działalność Dokumentacyjna	940
		1	Narodowości	940
	5		Placówki Ministerstwa Informacji i Dokumentacji i P.A.T.	21.600
		2	Placówki w Stanach Zjednoczonych	21.600
12			MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ	187.200

CZĘŚĆ	DZIAŁ	PARAGRAF	WYDATKI	FUNTY STERL.
12	2		Wydatki na Opiekę Społeczną	187.200
		2	Pomoc dla Polaków w Z.S.R.R.	32.750
		5	Pomoc dla uchodźców na półwyspie Iberyjskim i w Afryce Północnej	48.450
		6	Pomoc dla uchodźców w innych krajach	100.000
		10	Koszty ewakuacji	6.000
14			MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO	8.340
	2		Szkolnictwo w W. Brytanji	3.000
		5	Szkolnictwo w wojsku	3.000
	3		Szkolnictwo poza W. Brytanią	5.340
		1	Szkolnictwo własne	5.340

31

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o postępowaniu doraźnym.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje :

Art. 1.

Rada Ministrów może w drodze zarządzenia wprowadzić zmiany w postępowaniu doraźnym, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. (Dz.U.R.P. Nr. 33, poz. 315) oraz w organizacji sądów, orzekających w postępowaniu doraźnym, w celu dostosowania działalności tych sądów do wyjątkowych okoliczności, wywołanych wojną.

Art. 2.

- 1) W razie uznania oskarżonego winnym przestępstwa, zagrożonego w postępowaniu doraźnym karą więzienia, sąd może zamiast kary więzienia orzec karę zastępczą na czci.
- 2) Wyrok w postępowaniu doraźnym może

zapaść większością głosów. W razie nieuzyskania jednomyślności nie można orzec kary śmierci.

Art. 3.

Dekret niniejszy traci moc obowiązującą w terminie określonym przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 4.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 5.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Sprawiedliwości : *W. Komarnicki*

32

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o zmianie ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje :

Art. 1.

Do art. 10 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz.U.R.P. Nr. 25, poz. 220) dodaje się ustęp 3 w brzmieniu :

“ 3) W czasie wojny Minister Obrony Narodowej może powołać do spełnienia powszechnego obowiązku wojskowego w stopniu szeregowca osobę wydaloną z korpusu oficerskiego z mocy lub w następstwie wyroku sądowego, bądź wykluczoną z tego korpusu z mocy orzeczenia oficerskiego sądu honorowego, jeżeli osoba ta czyni zadość warunkom następującym :

- 1) zgłosi się ochotniczo,
- 2) posiada kategorię zdrowia A lub C,

3) w chwili zgłoszenia się nie ukończyła 40 lat życia,

4) jej zachowanie się po prawomocnym skazaniu pozwala przypuszczać, że obowiązki stanu żołnierskiego spełni należycie”.

Art. 2.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Obrony Narodowej : *M. Kukiel Gen. Dyw.*

33

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o przepisach dyscyplinarnych dla kobiet pełniących Pomocniczą Służbę Wojskową.

Na podstawie art. 63 ust. (1) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje :

Art. 1.

Do kobiet pełniących Pomocniczą Służbę Wojskową w Polskich Siłach Zbrojnych (wojska lądowe, marynarka wojenna i lotnictwo) stosuje się Przepisy Dyscyplinarne dla Sił Zbrojnych zawarte w dekreście Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 sierpnia 1939 r. (Dz.U.R.P. Nr. 75, poz. 504) ze zmianami wskazanymi w artykułach następujących.

Art. 2.

W oddziałach zwartych Pomocniczej Służby Wojskowej od kompanii bądź samodzielnego plutonu wzwyż, władzę dyscyplinarną sprawują przełożeni :

a) komendantka kompanii (bądź samodzielnego plutonu),

b) inspektorka,

c) starsza inspektorka,

d) komendantka główna,

e) dowódca wielkiej jednostki od dowódcy dywizji (równorzędnego) wzwyż, Inspektor Lotnictwa, Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej, Szef Sztabu Naczelnego Wodza,

f) Minister Obrony Narodowej i Naczelny Wódz.

Art. 3.

Do kobiet pełniących Pomocniczą Służbę Wojskową stosuje się :

- 1) kary dyscyplinarne porządkowe :
  - a) naganę ustną,
  - b) naganę pisemną,
  - c) meldowanie się w ubiorze służbowym, a w marynarce wojennej w ubiorze wyjściowym,
  - d) zakaz opuszczania koszar;
- 2) kary dyscyplinarne pozbawienia wolności :
  - a) areszt lekki,
  - b) areszt średni,
  - c) areszt domowy.

Art. 4.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 5.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Obrony Narodowej : *M. Kukiel Gen. Dyw.*

34

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o ochotniczej służbie kobiet.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje :

Art. 1.

W ustawie z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz.U.R.P. Nr. 25, poz. 220) wprowadza się następujące zmiany :

- 1) art. 61 otrzymuje brzmienie :

“ 1) W razie mobilizacji i w czasie wojny warunki zaciągu ochotniczego oraz sposób jego przeprowadzenia określa Minister Obrony Narodowej bądź władze wojskowe przez niego wyznaczone.

2) Zaciąg ochotniczy może objąć również kobiety od ukończonych lat 18 do ukończonych lat 45, zdolne do pełnienia zasadniczej służby wojskowej, jeżeli nie zachodzą przyczyny wykluczenia ich od służby wojskowej z mocy prawa.”;

- 2) w art. 102 ust. (2) liczbę “ 19 ” zastępuje się liczbą “ 18 ” ; na końcu tego ustępu dodaje się zdanie : “ bądź władze wojskowe wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ; oraz dodaje się nowy ust. (3) w brzmieniu : “Kobiety, która ochotniczo zgłosiła się do pełnienia służby wojskowej pomocniczej, nie można bez jej zgody powołać do zasadniczej służby wojskowej.”

Art. 2.

W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej

podoficerów i szeregowców (Dz.U.R.P. z r. 1940 Nr. 9, poz. 24) wprowadza się następujące zmiany :

- 1) w art. 3 po ust. (1) wstawia się ust. (2) i (3) w brzmieniu :

“ 2) W razie mobilizacji lub w czasie wojny żołnierzem staje się każdy, kto na podstawie ochotniczego zgłoszenia został zaliczony do stanu faktycznego jednej z formacji wojskowych, jeżeli dopełnił warunków ochotniczego zaciągu, ustalonych w myśl przepisu art. 61 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu art. 1 dekretu niniejszego.

3) Żołnierze kobiety mają te same obowiązki i prawa co żołnierze mężczyźni.”

- 2) ustępy (2), (3) i (4) art. 3 otrzymują numerację (4), (5) i (6).

Art. 3.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i innymi interesowanymi Ministrami.

Art. 4.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Obrony Narodowej : *M. Kukiel Gen. Dyw.*

Minister Spraw Wewnętrznych : *W. Banaczyk*

35

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Z DNIA 31 PAŹDZIERNIKA 1943 R.

o obowiązku składania broni i materiałów wybuchowych.

Na podstawie art. 79 ust. (2) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje :

Art. 1.

1) W czasie wojny powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić złożenie w określonych miejscach i terminach wszystkich lub niektórych przedmiotów wymienionych w art. 2.

2) Jeżeli powiatowa władza administracji ogólnej nie jest czynna, zarządzenie wymienione w ust. poprzedzającym może wydać dowódca wielkiej jednostki wojska (równorzędny) bądź upoważniony przez niego oficer, a w przypadkach nagłych dowódca wojskowego oddziału w stopniu oficerskim, działający na danym obszarze.

3) W przypadku wydania zarządzenia przez dowódcę wojskowego, obowiązany on jest zawiadomić o nim niezwłocznie najbliższą władzę administracji ogólnej i stosować się do dalszych zarządzeń tej władzy.

4) W zarządzeniu wymienionym w ust. 1) można zwolnić oznaczone kategorie osób od obowiązku złożenia broni i amunicji, niezbędnych ze względu na bezpieczeństwo osobiste lub dla celów służbowych.

Art. 2.

Do przedmiotów, których złożenie można zarządzić, należą :

- a) broń palna wszelkich typów i kalibrów, zdatna do użytku lub uszkodzona oraz gotowe jej części składowe ;
- b) broń biała : szable, szpady, bagnety i lance ;
- c) granaty ręczne typu wojskowego lub doraźnie wykonane, miny przeciwczołgowe oraz rakiety sygnalizacyjne i oświetlające ;
- d) amunicja typu wojskowego i cywilnego wszelkich kalibrów ;
- e) materiały wybuchowe (kruszące, inicjujące i prochy) w postaci luźnej i opakowanej ;
- f) lonty zapalające i detonujące oraz spłonki do nich.

Art. 3.

W przypadkach, gdy złożenie przedmiotów wymienionych w art. 2 byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami dla ich posiadacza lub z uzasadnioną obawą niebezpieczeństwa wybuchu — wystarczy

zgłoszenie tych przedmiotów w terminie i miejscu wyznaczonych do złożenia.

Art. 4.

1) Powiatowa władza administracji ogólnej w porozumieniu z dowódcą wielkiej jednostki wojska (równorzędny) działającym na danym obszarze lub z upoważnionym przez niego oficerem, może zwrócić broń, służącą do użytku osobistego lub służbowego, jeżeli posiadacz nie daje powodu do obaw, że użyje tej broni w sposób zagrażający interesom obrony Państwa lub bezpieczeństwa publicznego.

2) Broń o wartości zabytkowej należy zwrócić niezwłocznie.

3) Przepis ust. 1) stosuje się odpowiednio do amunicji, prochów myśliwskich oraz materiałów wybuchowych, lontów i spłonek, służących do użytku przemysłowego.

Art. 5.

W stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej uprawnienia z art. 1 służą władzom Sił Zbrojnych.

Art. 6.

Zarządzenie złożenia przedmiotów należy podać do powszechnej wiadomości przez obwieszczenie co najmniej na budynkach, będących siedzibą władzy, która zarządzenie wydała oraz władz gminnych obszaru, którego dotyczy zarządzenie, a w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej — ogłosić w jednostkach wojskowych.

Art. 7.

1) Kto nie złoży lub nie zgłosi w terminie i miejscu, wyznaczonych w zarządzeniu (art. 1 i 3) przedmiotów w tym zarządzeniu wymienionych, albo kto po terminie przedmioty to bezprawnie posiada — podlega karze więzienia do lat 5.

2) Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze więzienia do 2 lat, aresztu lub grzywny.

3) Jeżeli z okoliczności sprawy, a przede wszystkim z zachowania się sprawcy oraz z rodzaju, ilości i jakości przedmiotów niezłożonych bądź niezgłoszonych, albo bezprawnie posiadanych, wynika, że sprawca działa w celu użycia ich w sposób zagrażający interesom obrony Państwa lub bezpieczeństwa publicznego — podlega on karze śmierci.

4) Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, wymienione w artykule niniejszym, należy wyłącznie do właściwości sądów.

Art. 8.

Przedmioty niezłożone w terminie oraz po tym terminie bezprawnie posiadane podlegają przepadkowi.

Art. 9.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 10.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*

Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*

Minister Spraw Wewnętrznych : *W. Banaczyk*

Minister Obrony Narodowej : *M. Kukiel Gen. Dyw.*

Minister Sprawiedliwości : *W. Komarnicki*

36

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU, HANDLU I ŻEGLUGI

Z DNIA 2 LISTOPADA 1943 R.

wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej o zmianie rozporządzenia z dnia 30 listopada 1931 r. o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej.

Na podstawie art. 6 pkt. 11 i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. o bezpieczeństwie statków morskich (Dz.U.R.P. Nr. 80, poz. 632, tekst jednolity Nr. 46/1938 r. poz. 376) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1931 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej (Dz.U.R.P. Nr. 4/1932, poz. 24) zmienionym rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 lutego 1935 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 30 listopada 1931 r. o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej (Dz.U.R.P. Nr. 15/1935 r. poz. 84) wprowadza się następującą zmianę :

1) po § 22a dodaje się § § 22b i 22c treści następującej:

“ § 22b. Oficerowie polskiej marynarki handlowej, którzy posiadają dyplomy mechaników okrętowych III klasy, wydane na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o stanowiskach oficerów w polskiej marynarce handlowej (Dz.U.R.P. Nr. 75, poz. 588) a którzy nie posiadają warunków wymaga-

nych przez rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 listopada 1931 r. o kwalifikacjach oficerów w polskiej marynarce handlowej (Dz.U.R.P. Nr. 4/1932 poz. 24 i Dz.U.R.P. Nr. 15/1935 poz. 84) dla otrzymania dyplomu mechanika okrętowego II klasy, mogą na podstawie orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej otrzymać dyplomy mechaników okrętowych II klasy, jeżeli wykażą się 72 miesięczną praktyką w charakterze pomocnika kierownika maszyn na statkach I lub II kategorii, w tym 18 miesięcy w charakterze zastępcy kierownika maszyn conajmniej na statkach II kategorii.

§ 22c. Dyplom mechanika okrętowego II klasy wydany na podstawie § 22b niniejszego rozporządzenia może być zamieniony na wyższy jedynie po :

- a) wykazaniu się praktyką zgodnie z wymaganiami § 17 pkt. b,
- b) złożeniu egzaminu teoretycznego według programu i regulaminu ustalonego przez Ministra Przemysłu, Handlu i Żeglugi.”

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu, Handlu i Żeglugi : *J. Kwapiński*

Część II

DZIAŁ URZĘDOWY

Zarządzenie 59/43 Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 października 1943 r. o egzaminach w szkolnictwie średnim ... .. str. 113

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZĄDZENIE 59/43 MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Z DNIA 25 PAŹDZERNIKA 1943 R.

o egzaminach w szkolnictwie średnim.

Na podstawie art. 2 ust. 2, i art. 17, 18 i 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz.U.R.P. Nr. 38, poz. 389) — zarządzam co następuje :

§ 1.

Uczniowie szkół średnich wszelkich typów, którzy pobierali lub pobierają naukę w warunkach wywołanych wojną oraz kandydaci do egzaminów wstępnych lub końcowych zwyczajnych i eksternistycznych mogą zamiast dotychczas obowiązującego egzaminu ze wszystkich przedmiotów, objętych programem — zdawać egzaminy z grup, obejmujących dwa lub trzy przedmioty. Określenie przedmiotów, wchodzących w skład grup, pozostawia się właściwym władzom szkolnym, które w wyjątkowych wypadkach mogą zezwolić na zdawanie jednego przedmiotu zamiast grupy.

§ 2.

Z egzaminu odbytego z danej grupy przedmiotów, bądź z jednego przedmiotu, otrzymują uczniowie

lub eksterni zaświadczenie tymczasowe z okresem ważności na dwa lata łącznie dla wszystkich grup. Komisja Egzaminacyjna może przedłużyć ważność zaświadczenia najwyżej o jeden rok.

§ 3.

Na podstawie ważnych zaświadczeń egzaminów grupowych, które obejmują całość przedmiotów, wchodzących w zakres programu nauki szkoły danego typu — właściwa Komisja Egzaminacyjna wystawia uczniowi, bądź eksternowi normalne świadectwo.

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego : *Ks. Zygmunt Kaczyński*
